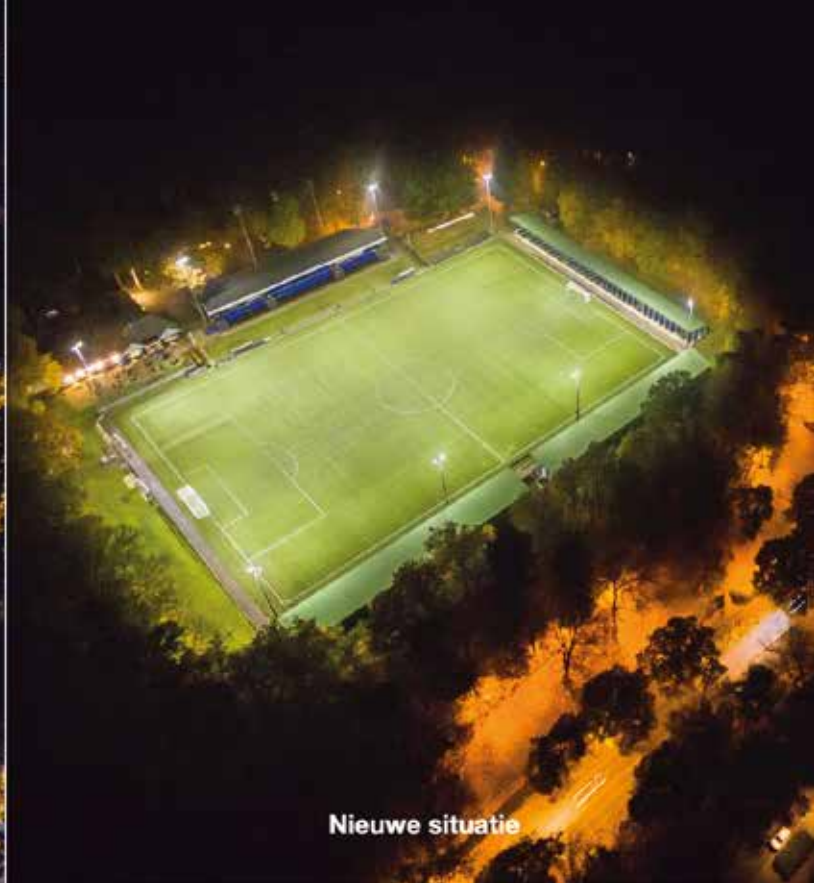

De oude en nieuwe situatie bij AGOVV: rechts is het licht duidelijk meer gecentreerd op het veld en heeft het een andere kleur.

‘Lichthinder draait soms om de beleving, maar ook dat moet je serieus nemen’

Sportverlichting.com adviseert: neem omwonenden vanaf het begin mee in het proces

Bezwaren, conflicten of zelfs rechtszaken: lichthinder is regelmatig onderwerp van discussie bij omwonenden rond sportvelden. Waar fabrikanten en installateurs dit probleem met ledverlichting misschien wel beter managen dan ooit, komen serieuze klachten toch voor. Clubs zijn daar vaak de dupe van. We vroegen specialist Martin Bolderman van Sportverlichting.com wat je als club kan doen om dit soort situaties te voorkomen en hoe de installateur daarbij kan ondersteunen.

Auteur: Nino Stuivenberg

Als een direct omwonende van een sportpark hoort dat een sportclub plannen heeft voor nieuwe ledverlichting, kan dat soms al weerstand oproepen. Neem bijvoorbeeld een sportvereniging in Kilder. Nadat de gemeente daar aan de club een vergunning had verleend voor ledverlichting, tekenden omwonenden direct bezwaar aan tegen de plannen, nog zonder te weten hoe de nieuwe situatie eruit zou komen te zien. Klachten over lichthinder na installatie komen ook voor. Een recent voorbeeld vond plaats in de gemeente Oisterwijk, waar een echtpaar naar de rechter stapte omdat zij lichthinder zouden ondervinden van de nieuwe ledverlichting bij een tennisvereniging. De verlichting zou aan alle normen voldoen. Volgens de rechter is er dan ook weinig zicht op verbetering, en doen omwonenden er goed aan om in gesprek te gaan met de tennisvereniging om samen tot een oplossing te komen. Beter was natuurlijk geweest als de hele situatie zich nooit had voorgedaan.

Inventariseren en afwegen

Martin Bolderman, oprichter en eigenaar van Sportverlichting.com, bevestigt dat lichthinder een issue kan zijn bij ledverlichting. Maar, benadrukt hij, dat was het in de tijd van gasontladinglampen ook al. ‘Er wordt nu door de overheid zelfs veel meer op gefocust met nieuwe wetgeving om lichthinder te voorkomen. Het is heel simpel: ledverlichting is veel beter op het veld te richten en heeft minder strooilight. Maar de lichtbron is ook veel feller.’ Hij geeft er zelf een mooi praktijkvoorbeeld bij, met foto’s – bijgevoegd bij dit artikel – van AGOVV Apeldoorn. In de oude situatie is duidelijk aan de bomenrijen te zien dat het licht meters naast het veld uitstrooit. In de nieuwe situatie wordt de verlichting buiten het veld afgekapt en heeft het licht een andere kleur. Zowel de ledfabrikant als de installateur heeft de verantwoordelijkheid om lichthinder te beperken. Ledfabrikanten werken hard aan de ontwikkeling van een zo goed mogelijke

4 min. leestijd

lensoptiek. Een installateur zal armaturen zo goed mogelijk op het veld richten. Bolderman: 'Het is als installateur belangrijk om een goede inventarisatie te maken van de club en de directe omgeving. Je kijkt welke fabrikant het beste past bij de situatie en houdt daar bij de installatie rekening mee.' Om die reden is Sportverlichting.com installateur van drie merken: Philips, AAA-LUX en Lumosa. 'Per inventarisatie maken we een analyse om te kijken welk merk het beste bij de club past. Natuurlijk hangt die keuze niet alleen af van lichthinder, maar ook van factoren als mast-belasting en aansturing.'

Slapende honden wakker maken

Volgens Bolderman gaat zijn bedrijf altijd in gesprek met de club om het traject te bespreken. Daarin zijn twee keuzes te maken: omwonenden vooraf informeren over de plannen óf de installatie van ledverlichting doorzetten en kijken wat ervan komt. 'Als je mensen vooraf informeert, maak je misschien slapende honden wakker, maar je informeert ze dan wel goed, wat hopelijk tot minder klachten leidt. Je laat dan zien dat je goede bedoelingen hebt', zegt Bolderman. 'Dat is wettelijk overigens niet verplicht. Voor het vervangen van bestaande verlichting door led is geen vergunning nodig, indien de bestaande masten gehandhaafd blijven. Dus is er ook geen verplichting

om het kenbaar te maken aan de buurt.' Sportverlichting.com geeft er de voorkeur aan om vanaf het begin alle stakeholders erbij te betrekken. Bolderman: 'Wij organiseren dan een informatieavond voor omwonenden. We gooien gewoon uitnodigingen door de brievenbus en vragen alle buurtbewoners om langs te komen. Ook doen we vooraf én achteraf een lichtmeting. Daar berekenen we geen kosten voor. Het is voor ons twee avonden extra werk, maar je kunt de club ermee ontzorgen en het levert meer draagvlak op.'

'Je kunt meten dat de lichthinder gehalveerd is, maar als een buurtbewoner niet fijn dat licht in kijkt, moet dat gewoon verholpen worden'

SPORTVELDVERLICHTING

Zelf heeft Sportverlichting.com een aantal keer zo'n informatieavond georganiseerd. Bolderman noemt twee voorbeelden, TC Welsum en TC Sprenkelaar uit Apeldoorn. Het waren avonden met een heel andere aanpak, vertelt hij. 'Bij TC Sprenkelaar ging het om één woonhuis; die mensen hebben we helemaal in het traject meegenomen. TC Welsum ligt juist midden in een woonwijk. We hebben daar iedereen uitgenodigd en bij elk huis een meting gedaan. Na de installatie hebben we op dezelfde punten weer gemeten.'

Eerlijk en transparant

Juridisch gezien zit het werk van de installateur erop als de ledverlichting aantoonbaar volgens de normering opgeleverd is. Het is raadzaam om als club met de installateur af te spreken wat de aanpak wordt als er alsnog klachten komen. Bolderman: 'Wij doen bijvoorbeeld altijd een belofte aan omwonenden. Zij krijgen na oplevering twee weken de tijd om aan het licht te wennen. Horen we niets, dan vervalt na twee weken de termijn om te klagen. Is er wel een omwonende die hinder ondervindt, dan klimmen we opnieuw de mast in om te kijken of we er iets aan kunnen doen. Het gaat er vooral om dat je eerlijk en transparant bent.' Maar ook ledverlichting die in theorie perfect aan alle voorwaarden voldoet, kan in de praktijk klachten opleveren. Bolderman vertelt over een situatie bij een sportpark waar zijn bedrijf voor en na de installatie van ledverlichting een meting deed. In de na-situatie had de omwonende de helft minder licht op zijn gevel; toch klaagde hij over lichthinder. 'In zulke gevallen gaat het puur om de beleving', zegt Bolderman. 'Mensen zijn soms al dertig jaar gewend om tegen zacht-gelig licht aan te kijken. Als dat licht opeens wit is en het gras felgroen, gaan mensen heel kritisch naar dat licht kijken. "Meten is weten" is in principe altijd waar, maar de visuele beleving van een persoon telt net zo goed mee. Je kunt meten dat de lichthinder gehalveerd is, maar als een buurtbewoner niet fijn dat licht in kijkt, moet dat gewoon verholpen worden. Wij kiezen er dan ook voor om weer de mast in te klimmen. Anders heeft de club straks levenslang ruzie met zo'n omwonende.'

Martin Bolderman

Oprichter en eigenaar van Sportverlichting.com

BE SOCIAL

Scan, lees & deel!